

**A KÚRIA**  
**mint felülvizsgálati bíróság**  
**í t é l e t e**

**Az ügy száma:** Mfv.X.10.282/2019/6.

**A tanács tagjai:** . Hajdu Edit a tanács elnöke  
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró  
. Stark Marianna bíró

**A felperes:** felperes neve

**A felperes képviselője:**  
. Janklovics Tibor ügyvéd

**Az alperes:** alperes neve

**Az alperes képviselője:**  
Bnt Tom Burmeister Varga Ratatics Ügyvédi Iroda  
. Horváth Gyula ügyvéd

**A per tárgya:** nem vagyoni kártérítés megfizetése

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** alperes

**A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:**  
Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680.586/2018/4.

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:**  
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.190/2016/81.

**Rendelkező rész**

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680.586/2018/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - 15 nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 50.000 (ötvenezer) felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

### **Indokolás**

#### **A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A felperes 2000. április 19-étől 2015. július 23-áig állt az alperes alkalmazásában, az öntődében magsütő munkakört töltött be.
- [2] 2007. évben észlelte, hogy a légzésével kapcsolatban problémái vannak, ezért felkereste a **v... J... Ö... Városi Kórház T... Intézetét**, ahol 2007. november 5-én gondozásba vették. Ettől kezdődően folyamatos orvosi kezelés és kontroll alatt állt asztmájára tekintettel. Gyógyszer használatát követően állapota javult.
- [3] A felperes 2013. november 8-án balesetet szenvedett, ezt követően az alperesnél ténylegesen munkát nem végzett. A balesetre tekintettel szüntette meg munkaviszonyát felmondással, 2015. július 23-án.
- [4] 2015. április 10-én a **N... R... és Sz... H...** komplex minősítést végző másodfokú szakértői bizottságának összefoglaló véleménye szerint a felperesnek nem allergiás asztmája van egyéb betegségek mellett.
- [5] A felperes egészségi állapotát 59 %-ban, össz-szervezeti egészségkárosodását 51 %-ban határozták meg, mely egészségi állapot 2015. január 1-től véleményezhető. A felperesnél az üzemi baleset okozta egészségkárosodást 26 %-ban, az össz-baleseti eredetű egészségkárosodást 26 %-ban állapították meg, foglalkozási betegség okozta egészségkárosodás megállapítása nem történt. A felperes ... minősítést kapott, megállapították továbbá, hogy rehabilitálható, foglalkozási rehabilitációja javasolt.
- [6] A felperes 2015. szeptember 8-án foglalkozási asztma gyanújával kereste fel a **J... Ö.... Városi Kórház T... Intézetét**.
- [7] Az itt kiállított lelet tanúsítja, hogy a kezelőorvos az **Á... N... és T... Sz...** légzőszervi szakrendelésére utalta, ahol 2015. október 15-én készült lelet szerint a felperes tüdejében sem porártalomra, sem aktuális kóros eltérésre utaló röntgenjel nem volt látható. Az ugyanitt végzett további vizsgálat pedig a felperes normális légzésfunkcióját állapította meg.

## **A felperes keresete és az alperes ellenkérelme**

- [8] A felperes 2016. január 21-én terjesztette elő keresetét, amelyben előadta, hogy asztmája foglalkozási betegségnek minősül mint a munkavégzés közben bekövetkezett olyan heveny és idült, valamint a foglalkozás gyakorlását követően kialakult idült egészségkárosodás, amely a munkavégzés, a foglalkozás kapcsán, a munkafolyamat során előforduló fizikai- kémiai- biológiai- pszichoszociális és ergonómiai kóroki tényezőkre vezethető vissza. Hivatkozott a 27/1996. (VIII. 28.) NM. rendeletben foglaltakra. Állította, hogy fulladásos megbetegedése miatt nehéz helyzetbe került, korábbi élete megváltozott, nehezen kap levegőt, ennek minden hátrányával együtt kell élnie.
- [9] A felperes az eljárás során módosított keresetében a munkahelyi körülmények fennálló asztmáját rosszabbító hatása miatt 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetése iránt terjesztette elő keresetét, amely összeg után 2016. január 21-től késedelmi kamatot is igényelt, továbbá az alperest perköltség fizetésére kérte kötelezni.
- [10] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult.

## **Az első- és másodfokú ítélet**

- [11] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.190/2016/81. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek nem vagyoni kártérítés címén 500.000 forintot és ennek 2016. január 21-étől járó kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a bíróság a felperest perköltség fizetésére, az alperest pedig rész-szakértői díj és rész-eljárási illeték viselésére.
- [12] Az elsőfokú bíróság a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 166. § (1) és (2) bekezdése alapján azt vizsgálta, hogy fennállt-e a munkáltató kártérítési felelőssége. A kereseti kérelemhez igazodóan a károsodás munkaviszonnyal való okozati összefüggésének feltárása érdekében szakértői bizonyítást rendelt el, mivel az, hogy az asztma foglalkozási megbetegedés, azaz, hogy a munkahelyi körülményekkel összefüggésben keletkezett-e, a felperes bizonyítási kötelezettségét képezte.
- [13] A szakértő 2016. május 17-én adott szakvéleményében kifejtette, hogy a felperesnek úgynevezett intrinsic (nem külső allergén okozta) asztmája van. A felperes magöntöként dolgozott, így főként kvarctartalmú porokkal találkozott, amelyek nem tekinthetők irritatívnak. A kvarctartalmú porok ezért nem is asztmát, hanem szilikózist okozhatnak, ilyen azonban felperesnél nem volt megállapítható. A szakértő mindezek alapján a foglalkozási asztma fennállását nem találta bizonyítottnak.
- [14] A szakértő ezt az álláspontját a 2017. február 8-án kelt 36. számú

szakvéleményében is fenntartotta. Ebben rögzítette, hogy a rendelkezésre álló iratok szerint első alkalommal 2007. november 5-én történt a felperesnél tüdőgyógyászati ellenőrzés, amikor légzésfunkciós vizsgálat is volt. A felperes ekkor már két éve fulladásra panaszkodott. Fizikális vizsgálattal érdes légzést dokumentáltak nála, és megállapították, hogy a légzésfunkció közepesen súlyos légúti szűkületet mutat. A három hónap múlva végrehajtott kontroll során jó légzésfunkciós értékek mutatkoztak, ezért a vizsgáló szakorvos csak tüneti terápiát (rohamoldót) javasolt. A körülbelül évenkénti kontroll során ezt követően jó légzésfunkciós értékeket mértek 2015-ig. A felperes 2016-ban jelzett ismét légúti szűkületet. Az ambuláns bejegyzések tanúsága szerint panaszai időszakosan jelentkeztek csak. A szakvélemény rögzítette, hogy 2011. áprilisában reflux betegség fennállására utaló bejegyzés is szerepel a dokumentációban, és már 2008. december 12-én ez ellen ható gyógyszert váltottak ki a felperes számára. A szakértő mindennek azért tulajdonított jelentőséget, mert a reflux során a gyomorból felpárolgó savas gőz is okozhat asztmát. Mindezek alapján a szakértő ismételten úgy foglalt állást, hogy a felperesnek 2007. és 2015. szeptembere között nem allergiás asztmája volt, így ez nem minősül foglalkozási betegséggnek, azt nem okozhatta külső allergén.

Az öntődében azonban nemcsak kvarc tartalmú porok voltak jelen, hanem „phenol” „salicylic acid (szalicilsav)” és „bisphenol A” összetételű gyanta is, melyek a légutakkal érintkezve (gőzök formájában) irritáló hatást válthatnak ki. A szakértő rögzítette, hogy a hevítés során a gyantából felszabaduló phenol gőzök irritatív hatásúak, károsak lehetnek. Mindemellett leszögezte, hogy az alperesnél is használt gyanta nem áll okozati összefüggésben a felperes asztmájának kialakulásával, de annak állapotát súlyosbíthatta. Utalt a 1272/2008/EK rendeletben szabályozottakra.

[15] A két szakvéleményt követően a felperes maga sem vitatta, hogy nem allergiás asztmája van, ezért kártérítést a továbbiakban arra hivatkozással kért, hogy a már meglévő, nem allergiás asztmáját az alperesnél fennálló munkahelyi körülmények - az öntődei gyanta, por és homok - súlyosbították.

[16] A módosított kereseti kérelem elbírálása során figyelembe kellett venni a felperesre vonatkozó üzemorvosi iratokat, amelyben a magsütő munkakörre vonatkozóan a munkáltató által feltüntetett kockázatok között felsorolták az öntődei port, az öntődei homokot, illetve a homok jelenlétét.

[17] A bíróság értékelte a 2016. május 17-én kelt ... sorszám alatt csatolt szakvéleményt is, amely megállapította, hogy a felperes magöntőként, főként kvarc tartalmú porokkal találkozott, amelyek asztmát nem okoznak. Ugyanakkor a ... sorszám alatti szakvélemény azon megállapítása is értékelendő volt, amely szerint az öntődében e porok mellett a fentebb részletezett összetételű gyantagőz is jelen volt, amely ismert légúti irritánsokból állt, és ezek a felperes kialakult asztmájának állapotát súlyosbították.

- [18] A szakértő a ... sorszámú, 2017. május 17-én kelt szakvélemény kiegészítésében megerősítette, hogy a felperest intrinszc asztmásként vették gondozásba, foglalkozása közben allergizáló anyaggal nem találkozott, ellenben légúti irritánsokkal igen. Utalt arra, hogy a gyanta a felperes asztmájának állapotát rontotta, a munkahelyi körülményekkel állt tehát okozati összefüggésben a nem allergiás eredetű asztma súlyosbodása.
- [19] 2017. szeptember 5-én a szakértő meghallgatása is megtörtént. Ekkor úgy nyilatkozott, hogy a munkahelyi körülmények súlyosbíthatták a felperes asztmáját, de azt nem látta bizonyosan kimondhatónak, hogy súlyosbítták is. Ugyanakkor azt is elmondta, hogyha a valószínűséget nézzük, akkor a munkahelyi állapotrosszabbító hatás valószínűleg súlyosbította a felperes meglévő asztmáját.
- [20] Mindezek alapján megalapozottnak tartotta az elsőfokú bíróság azt a szakértői megállapítást, amely szerint a munkahelyi körülmények súlyosbítták a felperes betegségét.
- [21] Az elsőfokú bíróság értékelte dr. S... A..., a felperes tüdőgyógyász kezelőorvosának tanúnyilatkozatát, amelyben azt állította, hogy a por - de ugyanígy a gáz vagy a füst is - hozzájárulhat az asztma rosszabbodásához.
- [22] Az évenként végzett légzésfunkciós vizsgálatok javulását az elsőfokú bíróság nem tekintette olyan körülménynek, amely az állapotrosszabbodás megállapítása ellen hatott volna. A szakértői vélemények szerint a felperesnél egészen a 2015. évi kontrollig a körülbelül évenként elvégzett vizsgálatok során jó légzésfunkciós értékeket mértek, és a felperes kezelőorvosa is úgy nyilatkozott, hogy az elmúlt években a felperesnél kiugró változás sem negatív, sem pozitív irányban nem volt. A ... sorszámú szakvéleményben azonban a szakértő úgy foglalt állást, hogy a légzésfunkciós értékek javulása nem elegendő információ ahhoz, hogy az aktuális kontrolláltsági szintet meghatározza.
- [23] Az elsőfokú bíróság szerint a felperes meglévő asztmájára minden olyan napon, amikor munkát végzett, állapotrosszabbító hatással volt a munkahelyen fellelhető légúti irritáns onnantól, hogy bement munkahelyére odáig, hogy azt elhagyta, illetve azután is néhány óráig. A felperes kára ebben áll, és ez a károsodás attól függetlenül érte, hogy ezzel a problémával kifejezetten nem fordult foglalkozás egészségügyi orvoshoz. Ennek az volt az oka, hogy amikor a felperes állapotrosszabbodást érzett, a tüdőgondozó intézetben meglévő kezelőorvosát kereste fel, nem a foglalkozás egészségügyi orvost.
- [24] Az elsőfokú bíróság abból a tényből kiindulva, hogy a felperes már ismert fennálló betegségénél a munkavégzés alatt meglévő irritatív anyagok állapotrosszabbodást idéztek elő, megalapozottnak találta a felperes nem vagyoni kártérítési igényét, utalva az Mt. 166. § (1) bekezdésére. E szerint az alperes mint munkáltató kártérítési felelőssége objektív, azaz vétkesség nélküli.
- [25] A kárfelelősség körében az elsőfokú bíróság vizsgálta az elévülést is. Megállapította, hogy a felperes esetében állapotsérelem állt

fenn, mivel a munkahelyi körülmények állapotrosszabbító hatása mindaddig jelentkezett, amíg az adott munkakört, munkafeladatot ellátta. Mivel a felperes utolsó munkában töltött napja 2013. november 8-a volt, innen kell számítani az elévülés kezdetét. Ehhez képest a felperes 2016. január 21-én, a három éves elévülési időn belül nyújtotta be a keresetét.

- [26] A foglalkozási megbetegedésre alapított kártérítés esetében az Mt. 286. § (1) és (4) bekezdése alapján megállapította, hogy a 2014. szeptember 22-ei, illetve 2015. szeptember 8-án kiállított lelet alapján még csak a foglalkozási asztma gyanúja merült fel, és ezt követően történt az **O... T... H...** foglalkozás egészségügyi vizsgálata, amelyről az ellenkérelemben maga az alperes is úgy nyilatkozott, hogy a felperes teljes körűen ezen vizsgálatot követően szerzett tudomást azokról a tényekről, amelyek alapján az igényét érvényesítette.
- [27] Az elsőfokú bíróság a meglévő asztma súlyosbodásával kapcsolatos elévülés körében kifejtette, hogy a bíróság nem jogcímhez, hanem a keresethez kötött. A per kártérítés iránt indult, amelynek tényállási eleme az volt, hogy a gyantát tartalmazó öntödei homok felhasználásából a felperest kár érte. Ez jelentette tehát a per tárgyát, és nem az, hogy a felperesnek foglalkozási megbetegedése volt-e, vagy esetében a munkavégzés állapotrosszabbodást eredményezett-e.
- [28] Az elsőfokú bíróság ezt követően vizsgálta, hogy fennállt-e olyan körülmény, amely a munkáltató objektív kárfelelősség alóli mentesülését eredményezhette. Nem osztotta az alperes azon hivatkozását, amely szerint az üzemorvosi szolgálat nem tartozott a munkáltató ellenőrzési körébe. Kifejtette, hogy a munkáltató utalja be az üzemorvoshoz a munkavállalót, ő tölti ki a beutalót, ezen pontosan szerepeltetni kell a munkahelyi kockázatokat, és a foglalkozás egészségügyi orvos értelemszerűen a munkáltató által megadott adatok figyelembevételével vizsgálja a munkavállaló alkalmasságát. Jelen esetben az alperes az üzemorvosi iratokban a munkahelyen meglévő kockázatokat hiányosan tüntette fel, azokban csupán az öntödei homokot, illetve az öntödei porokat szerepeltette, és nem jelezte a munkahelyi gyantát, amely irritáló hatású. A ... sorszámú szakvéleményben tett szakértői nyilatkozat szerint is a munkáltatónak ismernie kellett a munkavégzéssel kapcsolatos vegyi anyagok veszélyességi tulajdonságait, erről pedig a foglalkozás egészségügyi orvost tájékoztatni kellett. Az egészségügyi szolgálatnak a felperesnél légzésfunkciós vizsgálatot kellett volna végeznie, nemcsak mellkas röntgent, felmerülő panasz esetén pedig a légzésfunkciós vizsgálatot a kérdéses környezetben - munkakezdés előtt és munkavégzés után - is el kellett volna végezni.
- [29] Az elsőfokú bíróság mentesülést kizáró okként értékelte, hogy a felperes nem tett eleget a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Mvt.) 2. § (2) bekezdésben meghatározott kötelezettségének, amikor a felperes részére nem biztosított

megfelelő védőmaszkot.

- [30] Az elsőfokú bíróság az Mt. 161. § (1) bekezdésében szereplő előreláthatósági szabállyal is foglalkozott, amely kimondja, hogy a munkáltatónak nem kell megtéríteni azt a kárt, amellyel kapcsolatban bizonyítja, hogy a bekövetkezés a károkozás idején nem volt előre látható. Ezen kimentési okra alperes esetében nem volt lehetőség, egy asztmás beteg munkavállalónál a munkáltatónak a munkahelyi körülmények biztosítása során fokozott gondossággal kell eljárnia.
- [31] Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a károsodás 2013. november 8-án – a munkaviszony megszűnésekor – megszűnt, ezért a munkáltató eljárását a nem vagyoni kártérítés iránti követelést megalapozó magatartásnak minősítette. Utalt a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) szabályaira azzal, hogy azok csak 2014. március 15-én léptek hatályba.
- [32] Az elsőfokú bíróság a munka törvénykönyvének hatályba lépésével kapcsolatos átmeneti törvényi szabályozásra, azaz a 2012. évi LXXXVI. törvény (továbbiakban: Mth.) 10. §-ára is utalt, amely szerint a károsodás bekövetkezésekor hatályos, a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (továbbiakban: régi Mt.) 177. § (2) bekezdése az irányadó, mely szerint meg kell téríteni a munkavállalónak azt a kárát, amely nem vagyoni kár. Nem vagyoni kár esetében pedig a jogsértés nyomán beállott azt az emberi helyzetet, állapotot kell értékelni, amelyre már a kár fogalma nem használható. A nem vagyoni kár az emberi személyiség értékminőségének csökkenése, mely akkor állapítható meg, ha a személyiség jellemzően kedvezőtlenebbül, a korábbihoz képest hátrányosan változik meg.
- [33] A bíróság a nem vagyoni kártérítés mértékének meghatározása során figyelemmel volt arra, hogy a szakértő szerint az alperesnél betöltött munkakör ellátására a felperes a továbbiakban már nem alkalmas, továbbá értékelte azt a felperesi előadást, mely szerint ő hegyen lakik, onnan le- és felközlekedni számára megterhelő. A korábban általa elvégzett kerti munkákat sem tudja ellátni, azokat helyette a lánya végzi. Ezt alátámasztotta a felperes által csatolt 2017. január 23-ai ambuláns lap is, melyen szintén szerepel az az előadása, hogy nehézlégzése terheléskor jelentkezik, hegyre felfelé menet, valamint körülbelül 50 méterenként meg kell állnia.
- [34] Az elsőfokú bíróság a felperes összecszerű kereseti kérelmét részben találta megalapozottnak, az elszenvedett sérelemmel 500.000 forint nem vagyoni kártérítést talált arányban állónak.
- [35] A felek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680.586/2018/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperest terhelő szakértői díj összegét leszállította, az illeték mértékét módosította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta. Rögzítette, hogy a peres felek viselik a saját másodfokú költségeiket. Az alperes a fellebbezési eljárási illeték részbeni fizetésére köteles, az ezt

meghaladó illeték az állam terhén marad.

- [36] A másodfokú bíróság ítéletében utalt az Mt. 286. §(3) és (4) bekezdésében foglaltakra. Kifejtette, hogy akár a régi Ptk., akár az új Ptk. rendelkezéseit vesszük alapul, jelen esetben szóba jöhető jogintézmény az elévülés nyugvása lehetett, amellyel kapcsolatban az a fő szabály, hogy ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél kevesebb van hátra. A kialakult és következetes bírói gyakorlat szerint az elévülés szempontjából azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor a károsult teljes körűen az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokába jut. A károsult mindaddig menthető okból nem érvényesítheti az igényét, amíg nincs tisztában állapotának a munkahelyi körülményekkel való összefüggésével. Az akadály megszűnte pedig akkor állapítható meg, amikor a károsult mind objektíve, mind szubjektíve a követelés érvényesíthetőségének a helyzetébe kerül.
- [37] Jelen esetben a felperes állítása az volt, hogy magának a betegségnek a kialakulása is a munkahelyi körülményekre vezethető vissza, ezért először a foglalkozási megbetegedésre hivatkozással terjesztette elő keresetét. A szakértő 36. sorszámú szakvéleménye kizárta a megbetegedés foglalkozási eredetét, és felvetette a munkahelyi körülményeknek az állapotrosszabbító hatását. Ezután a felperes olyan tudatállapotba került, hogy az igényét ezzel összefüggésben a munkáltatóval szemben megfelelően érvényesítse. Ezért a ... számú szakvélemény felperessel történő közléséig, azaz 2017. február 22-éig az elévülés ezen igény tekintetében nyugodott, és ettől az időponttól kezdődően jött számításba az elévülés nyugvása esetén érvényesülő fentebb ismertetett szabály. Erre tekintettel a felperes állapotrosszabbodásra hivatkozó kereseti kérelmét nem lehetett elkésztetnek, és az elévülési időn túl érvényesítettnek tekinteni, mivel azt már a 2017. augusztus 8-án a bírósághoz érkezett beadvány tartalmazta.
- [38] Az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta érdemben a felperes kártérítési követelését, utalva a Pp. 206. §-ára. A perben a szakvélemény előterjesztését követően még annak két kiegészítése történt, valamint rendelkezésre állt a szakértő személyes meghallgatása során tett nyilatkozata, melyeket a tanúvallomásokkal egybevetve, összességében helyesen értékelt az elsőfokú bíróság.
- [39] A nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatos érdemi döntés szempontjából kiemelt jelentősége volt annak, hogy kit milyen bizonyítás terhelt. A felperesnek kellett igazolnia, hogy őt kár érte és mindez a munkaviszonnyal összefüggésben állt, az alperes részéről pedig a kimentés lehetősége állt fenn. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelő tájékoztatást adott.
- [40] Az alperes által hiányolt munkavédelmi szakértő kirendelése valóban nem történt meg, de ez hiányosságként nem értékelhető. A foglalkozási megbetegedés kapcsán a felperes tett indítványt ilyen

szakértő kirendelésére, azonban a fenntartott állapotrosszabbodásra alapított nem vagyoni kárigény tekintetében az alperesnek kellett volna ezt indítványozni, amelyre nem került sor. Ugyanakkor rendelkezésre álltak olyan tanúvallomások, amelyek a por jelenlétét támasztották alá, emellett az alperes maga is azt nyilatkozta .... számú ellenkérelmében (... oldal ... pont), hogy nem bizonyított, miszerint az allergének - melyek között felsorolta a gyantas homokot is - váltották ki a felperes asztmáját. Ezt meghaladóan később, a használt anyag összetételével kapcsolatos nyilatkozat is az alperestől származott, a gyanta jelenléte éppen ezért megállapítható volt a felperes munkavégzési helyén.

- [41] Kiemelte a másodfokú bíróság, hogy a légzésfunkció javulása csak a kontrolláltsági fok javulásáról számol be, és nem azt jelenti, hogy teljes egészében megszűnt volna a felperes betegsége, illetve hogy az állapotrosszabbító hatások ne érvényesültek volt. Peradat, hogy a felperes folyamatosan kiváltotta a rohamoldó szereket, így stagnáló egészségi állapota ezek használatának is köszönhető, és annak az eredménye, hogy megtanult a betegséggel együtt élni, gyógyszerrel tudta karbantartani magát. Mindez nem eshet az alperes javára, hiszen a felperes normál egészségi állapota csak gyógyszerek használata mellett állt fenn. Az pedig tény, hogy a felperes egészségére a munkahelyi körülmények hatással voltak, a munkára képes állapotát csak gyógyszerek használatával tudta fenntartani Mindez önmagában elegendő a felperes egészséghez fűződő jogával kapcsolatban őt ért hátrány megállapításához.
- [42] Az igazolt személyiségi jogsérelmet figyelembe véve a megítélt kártérítés összegét sem találta a bíróság eltúlzottnak, vagy kirívóan alacsonynak. Önmagában az, hogy a felperes a meglévő betegsége mellett az adott körülményeket elviselte, továbbá az, hogy a továbbiakban ilyen munkakör ellátására nem alkalmas, megalapozta az 500.000 forint összegű nem vagyoni kárt.

#### **Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme**

- [43] Az alperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályként a Pp. 3. § (3) bekezdését, 121. § (1) bekezdését, 128. §-át, 164. § (1) bekezdését, 177. § (1) bekezdését, 182. § (3) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését jelölte meg. Ezen kívül hivatkozott az Mth. 10. §-ára, a 2010. évi CXXX. törvény 15. § (1) bekezdésére, valamint az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 11. § (1), (2) és (3) bekezdésére, 174. §-ára, 177. §-ára, valamint az Mt. 166. § (1), (2) bekezdésére, 167. § (1) bekezdésére, 285. § (1) bekezdésére, 286. § (1), (3) bekezdésére, valamint a régi Ptk. 7. § (1) bekezdésére, 326. § (2) bekezdésére, 355. § (1) és (4) bekezdésére és a 360. § (1) bekezdésére.
- [44] 1.) Az ítélet felülbírálatatlansága körében utalt arra, hogy a felperesnél 2007. november 5-én diagnosztizálták először az asztmát, és 2013. november 8-án jelent meg utoljára a munkahelyen. Az állítólagos alperesi jogsértésre ezen időszakon belül

kerülhetett sor. Az Mth. 10. §-a szerint a kártérítési felelősségre a károkozó magatartás (esemény), ha ennek időpontja nem állapítható meg, a kár bekövetkezésének időpontjában hatályos rendelkezések az irányadóak. Nem derül ki egyik ítéletből sem, hogy mely időpontot tekintették az eljáró bíróságok a károsodás bekövetkezésének. Arra vonatkozóan sincs indokolás, hogy ez miért nem lett megállapítva, e körben sérült a Pp. 221. §-a.

- [45] Az elévülési idő mindkét Mt. szerint három év, de az elévülés nyugvása esetén a régi Mt. 11. § (3) bekezdése az akadály megszűnésétől számított hat hónapon, míg az Mt. 286. § (4) bekezdése alapján alkalmazandó régi Ptk. 326. § (2) bekezdése egy éven belül engedi az igényérvényesítést. Eltérőek a munkáltató kimentésére vonatkozó előírások is a régi Mt. 174. § (2), (3) bekezdése és az Mt. 166. § (2) és 167. § (1) bekezdése alapján.
- [46] Az eljáró bíróságok nem foglaltak állást egyértelműen az alkalmazandó anyagi jogi szabályokról, és ez azt eredményezte, hogy a Pp. 3. § (3) bekezdésében előírt előzetes tájékoztatás nem történhetett meg a jogszabálynak megfelelően. E körben az alperes utalt az 1/2009. (VI. 24.) PK. véleményben foglaltakra is. A bíróságok nem hívták fel a figyelmét arra, hogy munkavédelmi, illetve levegőtisztasági szakértő kirendelését neki kell a kimentés körében kérni, ha azzal védekezik, hogy az öntődében nem volt a felperes asztmáját befolyásoló mértékű por.
- [47] A megismételt eljárásban dönteni kell arról, hogy a károkozó magatartás (esemény) időpontja megállapítható-e, hiszen ennek alapján határozható meg, hogy a régi vagy új Mt. szabályai alkalmazandóak-e.
- [48] Az állapotsérelemre alapított igény érvényesítésére vonatkozóan nem ad kellő eligazgatást az Mth.10. §-a, ugyanis sem a károkozó magatartás, sem a károsodás pontos időpontja nem állapítható meg. Egyértelmű jogszabályi rendelkezés hiányában a Jat. 15. § (1) bekezdése alapján kell döntenie az alkalmazandó anyagi jogról. Az egészségsértésre alapított kártérítési jogviszony 2007. novemberében jött létre, így a régi Mt. alkalmazandó a jogvitára.
- [49] 2.) Az elévülési kifogást illetően mindkét fokon eljáró bíróság tévesen döntött.  
Figyelemmel arra, hogy a károkozónak tekintett folyamat (az asztmás felperes munkavégzése az öntődében) nem vitásan 2013. november 8-án befejeződött, az elévülés legkésőbb az ezt követő napon elkezdődött. Felperes állapotrosszabbodásra alapított nem vagyoni kártérítési igénye mind az Mt. 286. § (1) bekezdésére, mind a régi Mt. 11. § (1) bekezdésére figyelemmel legkésőbb 2016. november 9-én elévült, mivel ezen időtartamon belül felperes az állapotrosszabbodásra alapítottan nem érvényesített nem vagyoni kártérítési igényt.
- [50] Perindítás hatálya csak olyan keresetlevél alapján áll be, amely megfelel a Pp. 121. §-ának előírásainak. A nem vagyoni kártérítési igény esetén az érvényesíteni kívánt jog a régi/új Mt. illetve a régi Ptk. alapján nem vagyoni jellegű, de pénzben meghatározott

összegű kártérítés követeléséhez való jogot jelenti. A 2016. január 21-én benyújtott keresetlevél az állapotrosszabbodásra alapított nem vagyoni kár kapcsán tényállást nem tartalmaz, és a nem vagyoni kár összecszerűségét sem jelöli meg, vagyis a felperes ekkor még nem érvényesítette az állapotrosszabbodásra alapított nem vagyoni kár iránti igényét. Ezt az elévülési időn túl, 2017. augusztus 8-án előterjesztett beadványában tette először, de ekkor is sérelemdíjat követelt, és csak 2018. január 2-án hivatkozott nem vagyoni kártérítésre.

- [51] Amennyiben a felperes nem érezte munkakörülményeinek állapotrosszabbító hatását, akkor a munkahelyi körülményeknek nincs hatása az asztmájára.
- [52] A felperes már 2015-ben tudta, hogy nem allergiás asztmája van, hiszen 2007. novembere után valamennyi orvosi leleten ez szerepelt. Az ezzel ellentétes ítéleti megállapítás sérti a régi Mt. 11. § (3) bekezdését, az Mt. 286. § (4) bekezdését, illetve a régi Ptk. 326. § (2) bekezdésében foglaltakat.
- [53] 3.) Az alperes a felperest ért hátránnyal, sérelemmel összefüggésben jogszabálysértésként jelölte meg az Mt. 166. § (1) bekezdését, 167. § (1) bekezdését, illetve a régi Mt. 174. § (1) és 177. § (2) bekezdését, valamint utalt a Pp. 206. §-ában foglaltakat.
- [54] Álláspontja szerint jelen esetben az ítéletekben iratellenesség, illetve okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó ítéleti megállapítások találhatók. Az eljáró bíróságok a bizonyítékok mérlegelése során figyelmen kívül hagyták azt a tényt, hogy az alperes a több mint három éves pertartam alatt egyszer sem nyilatkozott személyesen arról, hogy milyen változás következett be az asztmájában a munkavégzés során, vagy annak befejezését követően.
- [55] Figyelmen kívül hagyták a bíróságok a bizonyítékok értékelése során azt a tényt, hogy a felperes sem a munkáltatónak, sem az üzemorvosnak nem jelezte egyetlen alkalommal sem, hogy az asztmája miatt panaszai vannak a munkavégzés során, rosszabbul érzi magát mint más környezetben, ezért más munkakörben szeretne dolgozni.
- [56] Az egyetlen felperes által tett nyilatkozat e körben a nehézlégzés, amely a munkavégzés befejezése után állítólag csökkent, illetve elmúlt. Ezt viszont - helyesen - sem az első, sem a másodfokú bíróság nem vette figyelembe a felperest ért hátrányként, sérelemként, hiszen semmilyen peradat nem támasztotta alá.
- [57] Téves a jogerős ítéletnek az az álláspontja, hogy az egészséghez fűződő jog megsértése miatt a felperes anélkül, hogy bármiféle hátrány, sérelem bekövetkezését állítaná és bizonyítaná, a bíróság által becsült összegben meghatározandó nem vagyoni kártérítésre automatikusan igényt tarthatna.
- [58] 4.) Az állapotrosszabbodás bizonyítatlansága körében az alperes utalt a Pp. 182. §-ának megsértésére. Álláspontja szerint a bíróságok figyelmen kívül hagyták a szakértő szóbeli meghallgatása során elmondottakat, és kizárólag az írásbeli szakvélemény

megállapítását tekintették irányadónak.

- [59] Nincs olyan peradat, amely alátámasztaná a felperes tényleges állapotrosszabbodását. A rendelkezésre álló bizonyítékok, szakértői nyilatkozatok és tanúvallomások mindezt cáfolják.
- [60] 5.) Az állapotrosszabbodás és a munkahelyi körülmények közötti kapcsolat is bizonyítatlan maradt. A felperes e körben nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének (Pp. 164. § (1) bekezdés).
- [61] 6.) A munkahelyi körülmények feltáratlanságával összefüggésben az alperes arra utalt, hogy az öntődében jelen volt a por és a gyanta, azonban a bíróságok nem tartották szükségesnek megvizsgálni, hogy ennek ténylegesen volt-e hatása a felperes asztmájára. Az öntődében két elszívó berendezés is működött, amelyek biztosították az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges feltételeket. Ezt a felperes nem cáfolta, az elszívók kapcsán konkrét nyilatkozatot nem tett, a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a bizonyításra kötelezett felet nem hívták fel a bíróságok arra, hogy az elszívók működésének megfelelőségével, a levegő minőségével összefüggésben bizonyítási indítványt tegyen.
- [62] Bármelyik Mt. legyen is alkalmazandó az ügyben, az nem vitás, hogy a kárt (az állapotrosszabbodást és az azzal összefüggésben felperes ért hátrányt, sérelmet) és azt, hogy a bekövetkezett kár a munkaviszonnyal összefüggésben érte a felperest, a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján neki kellett volna bizonyítani. A felperes csupán állította, de semmivel sem igazolta, hogy a munkahelyen olyan mértékű volt a porszennyezés, amely állapotrosszabbító hatással lehetett az asztmájára, szintén nem bizonyította, hogy nem kapott védőmaszkot. E körben tévesen értékelték a bíróságok a tanúvallomásokat.
- [63] 7.) Egyéb iratellenes megállapítások is szerepelnek a jogerős ítéletben, így nincs adat arra, hogy összefüggés lenne a munkavégzés, a gyógyszerek mennyisége és a felperes stagnáló állapota között. Arra sincs peradat, hogy a felperes állapota a gyógyszerek hatása következtében nem változott, illetve megtanult a betegségével együtt élni, sőt arra van adat, hogy az asztmás betegnek mindig kell gyógyszert szedni. Nem bizonyított, hogy a felperes munkára képes állapotát csak a gyógyszerek használatával tudta fenntartani.
- [64] Lehetséges, hogy a felperes nem alkalmas az alperesnél betöltött munkakör ellátására, de ennek oka az asztma, amely a felperesnél egy sorsszerű megbetegedés, kialakulásáért az alperes nem felel.
- [65] 8.) A nem vagyoni kártérítés mértéke is eltúlzott. A jogerős ítélet sérti a régi Mt. 174. § (1) és 177. § (2) bekezdését, illetve az Mt. 166. § (1), 167. § (1) és a régi Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdésében foglaltakat. A nem vagyoni kár összegszerűségének megállapításához szükséges tényállás rögzítése és a bizonyítékok értékelése nem felel meg a Pp. 206. § (1) bekezdése előírásainak, hiszen előadott és bizonyított hátrány, sérelem nélkül kötelezte a jogerős ítélet az alperest 500.000 forint és kamatai megfizetésére. Ilyen összeget az ítélkezési gyakorlat kisebb mértékű maradandó

egészségkárosodás esetén ítél meg. Emiatt legfeljebb 50.000 forint összegű kártérítésre lehetne jogosult a felperes.

- [66] Az alperes összességében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az első vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [67] Másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását az elévülésre és arra figyelemmel kérte, hogy a bizonyítékok összességét helyesen értékelve a felperes nem vagyoni kártérítésre egyáltalán nem tarthat igényt. Nem adta elő, és nem is bizonyította, hogy az asztmája a munkahelyén rosszabbodott. A felperes azt sem igazolta, hogy az előadott egyetlen hátrány (a nehézlégzés) összefüggésben állna az öntödei munkavégzéssel, annak kizárólagos következménye lenne. Az alperes perköltség iránti igényt is előterjesztett.
- [68] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. Álláspontja szerint a döntés a jogszabályoknak megfelelt, nincs olyan eljárásjogi szabálysértés, amely az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással lett volna.

#### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [69] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [70] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül.
- [71] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását annak indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén, annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja (1/2016. (II. 15.) PK. vélemény 3. - 6. pont).
- [72] Nem felel meg a törvényi követelményeknek, ha a fél a felülvizsgálati kérelemben jogi érvelését nem a szerinte megsértett jogszabályhelyre vetítve adja elő, annak megtételekor a megsértett jogszabályhelyet nem jelöli meg, hanem azokat egy helyen, felsorolásszerűen rögzíti (Kúria Mfv.I.10.377/2018/5., Mfv.I.10.396/2018/3.). Ebből következően azon felülvizsgálati érvelés volt vizsgálható, amely a fenti előírásoknak megfelelt.

- [73] 1.) Alaptalanul állította az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „felülbíráhatatlanságát”.
- [74] Az Mth. 10. §-a értelmében a kártérítési felelősségre a károkozó magatartás (esemény), ha ennek időpontja nem állapítható meg, a kár bekövetkezésének időpontjában hatályos rendelkezések az irányadóak.
- [75] A felperes kára a foglalkoztatásával összefüggő állapotrosszabbodást eredményező, 2013. november 8-áig tartó munkavégzésből származott, így a jogvita eldöntése szempontjából az Mt. vonatkozó rendelkezései voltak irányadóak, a munkáltató károkozása ekkor fejeződött be. Az eljáró bíróságok is ezen jogszabályok előírásai szerint hozták meg döntésüket, jogszabálysértés nem volt megállapítható akkor sem, ha külön nem foglaltak állást arról, hogy miért ezen törvényi előírásokat tekintették alkalmazandónak.
- [76] A nem vagyoni kártérítés tekintetében is az Mt. szabályai alkalmazandóak az Mth. 10.§-a fenti [74] értelmezése alapján azzal, hogy a Ptk. 2014. március 15-ei hatálybalépése előtt az Mt. 177. § alapján a régi Ptk.355.§ (4) bekezdése szerint jár a nem vagyoni kártérítés. Az eljáró bíróságok által történt téves hivatkozás a régi Mt.177.§ (2) bekezdésére nem érinti a felperes nem vagyoni kártérítésre való jogosultságát.
- [77] 2.) Az alkalmazandó Mt. 286. § (1) bekezdése szerint a munkajogi igény három év alatt évül el.
- [78] A felperes munkaviszonya - amivel összefüggésben állította és bizonyította kárának bekövetkezését - 2013. november 8-án szűnt meg. Kártérítés iránti igényét, amely foglalkozási megbetegedésének megállapítására, utóbb az állapotrosszabbodás miatti kártérítés megfizetésére irányult, 2016. január 21-én, tehát az elévülési időn belül előterjesztette, azt 2016. november 8-áig megtehetette.
- [79] Alaptalanul sérelmezte a felperes a Pp. 121. §-ának megsértését is. Az a körülmény, hogy a felperes kártérítési igényének jogalapját az eljárás során állapotrosszabbodásra módosította, a másodfokú eljárásban pedig a követelés összegét leszállította, olyan megengedett keresetváltoztatás volt, amit a bíróságok helyesen értékelték. Azt is helytállóan vették figyelembe, hogy a felperes által következetesen állított asztmás megbetegedésre a szakvélemény szerint a munkahelyi körülmények nagy valószínűség szerint állapotrosszabbító hatással voltak, amiről a felperes 2017. február 22-én szerzett tudomást.
- [80] Minderre figyelemmel nem sértették meg a bíróságok sem az Mt. 286. § (4) bekezdését, sem a régi Ptk. 326. § (2) bekezdésében foglaltakat.
- [81] 3.) Ugyancsak megalapozatlanul hivatkozott az alperes az Mt. 166. § (1) bekezdés, 167. § (1) bekezdésének, illetve a Pp. 206. §-ának megsértésére a felperest ért hátránnyal, sérelemmel összefüggésben.
- [82] A szakértői vélemények a felperes által előadott panaszok, az azt rögzítő iratok alapján készültek, így önmagában nincs kiemelt jelentősége annak, hogy a bírósági eljárás során a felperes meghallgatása külön megtörtént-e mindezen körben.

- [83] Az üzemorvosi iratokból egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes munkakörével összefüggésben valamennyi „beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra” elnevezésű, a munkáltató által kitöltendő nyomtatvány kockázati tényezőként rögzíti az öntödei homok, por jelenlétét a munkaidő teljes egészére nézve. A 2011. május 30-án kelt munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra történő beutaló pedig egyértelműen tartalmazza, hogy a foglalkozás egészségügyi szolgálat tisztában volt a felperes asztmás megbetegedésével.
- [84] A másodfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy a felperes folyamatosan gyógyszer szedésére szorult, emellett volt csak kontrollálható a betegsége (... sorszámú jegyzőkönyv ... oldal).
- [85] Alaptalanul állította az alperes, hogy a felperes nehézlégzését semmilyen peradat nem támasztotta alá. A beszerzett szakvélemény – a felperes hivatkozásával összefüggésben – azt rögzítette, hogy az irritáció megszűnte után nem sokkal (órákkal) a panaszok is megszűnnek a munkahelyen súlyosbodó asztma esetében (... sorszámú szakvélemény ... oldal utolsó bekezdése). A felperes e körben tett előadását ítéleti bizonyossággal megállapíthatóan egyetlen adat sem cáfolta. (Pp.206.§.)
- [86] 4.) Az állapotrosszabbodás bizonyítatlansága vonatkozásában az alperes a Pp. 182. § (3) bekezdésének megsértését panaszolta állítva, hogy a bíróságok figyelmen kívül hagyták a szakértő által elmondottakat, és csak az írásban rögzítetteket értékelték. A bíróságok azonban valamennyi bizonyítékot helytállóan, összességükben értékelték, és helyes következtetést vontak le, amely megfelelt a Pp. 206. §-ában foglaltaknak, felülmérlegelésre nem volt lehetőség.
- [87] A felperes állapotrosszabbodását a munkaviszony fennállásáig, 2013. november 8-áig találták megállapíthatónak a bíróságok a szakértői vélemények alapján, melyet a további bizonyítékok (így a kezelő orvos előadása, a foglalkozás egészségügyi iratok) megfelelően alátámasztottak, jogszabálysértés nem volt rögzíthető.
- [88] 5.) A felperesnek a jogviszony megszűnéséig fennálló állapotrosszabbodása volt vizsgálható, melyet a peradatok igazoltak [86] . A Pp. 164. §-ában rögzítettek e tekintetben nem sérültek.
- [89] 6.) A munkahelyi körülmények feltáratlanságával összefüggésben az alperes a Pp. 3. § (3) bekezdését hívta fel megsértett jogszabályhelyként. Állította, hogy a bíróságok nem oktatták ki arra, miszerint az elszívók megfelelő működését neki kellett bizonyítania, ezért nem tett ennek eleget.
- [90] A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperesnél használt gyantából felszabaduló phenol gőzök irritatív hatásúak, tehát károsak lehetnek (... sorszámú szakvélemény ... oldal). Ezen szakvéleményben foglaltakat az alperes megismerte, azt nem cáfolta. A bizonyítási eljárás során pedig – a felperes állításával szemben – nem tudta kimenteni felelősségét a maszkok átadásának bizonyításával.

- [91] 7.) Az alperes „egyéb iratellenes” megállapításokra is hivatkozott. Így állította, hogy a gyógyszeresedés miatt stagnáló egészségi állapot nem volt igazolt. Ebben a körben jogszabálysértést nem jelölt meg, így az általa hivatkozottakkal nem volt mód foglalkozni.
- [92] Az elsőfokú bíróság arról helyesen foglalt állást, hogy a Ptk. 2014. március 15-én lépett hatályba, a felperes esetében pedig a károsodás 2013. november 8-ával megszűnt. Ezért a munkavégzési körülmények a felperes részére a régi szabályozás (helyesen a régi Ptk. 355.§ (4) bekezdés) szerinti nem vagyoni kártérítés iránti követelést megalapozhatta, vagyis kártérítés címén a károkozó körülmény folytán kérhette azt a kárpótlást, amely a nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez vezetett. E tekintetben a felperesnek kellett bizonyítani a kár bekövetkezését, annak mértékét és az alperesi magatartással való összefüggést.
- [93] Az Alkotmánybíróság a 34/1992. (VI. 1.) AB határozatában egyebek mellett kimondta, hogy a pénzbeli kártérítésnek a nem vagyoni károknál az a funkciója, hogy az elszenvedett sérelem hozzávetőleges kiegyensúlyozásáról olyan vagyoni szolgáltatás nyújtásával gondoskodjon, amely az elszenvedett sérelemért körülbelül egyenértékű, másnemű előnyt nyújt. A nem vagyoni kártérítés összegét a bíróságok az eset konkrét sajátosságainak és a károsult személyi körülményeinek alapulvételével határozzák meg.
- [94] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a nem vagyoni kártérítésre irányuló igény elbírálása során azt kell vizsgálni, hogy az elszenvedett sérelem milyen mértékű, és a megítélhető vagyoni szolgáltatás mennyiben nyújt körülbelül egyenértékű, másnemű előnyt (BH.1993.127.).
- [95] Az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállóan értékelték, hogy a felperest a munkavégzése során olyan egészségsértés érte, amely munkaviszonyának fennállásáig állapotrosszabbodást eredményezett nála. Erre tekintettel helyesen határozták meg a nem vagyoni kártérítés összegét, a Pp. 206. §-ában foglaltak megsértésére nem lehetett következtetni.
- [96] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján.

## **Záró rész**

- [97] Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul.
- [98] Aa alperes illeték viselésére köteles az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében.
- [99] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.
- [100] Ez ellen az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja

alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

, 2020. április 7.

**. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna  
s.k. előadó bíró Dr. Stark Marianna s.k. bíró**

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő